

Herselt, datum 22/03/2021

Onderwerp : Gemeenteraad van 29/03/2021 – toegevoegd agendapunt

Herselt streeft voortaan naar klimaatneutrale gebouwen

Vanwege: Raadslid Karen Broes van de Groen-fractie.

Situering:

Het dossier Jeugdlokalen Blauberg leerde dat we als gemeente bij het ontwerp van nieuw patrimonium nog stevast uitgaan van traditionele recepten die onvoldoende rekening houden met de realiteit waar we voor staan: klimaatopwarming. Dat kan en moet anders.

Toelichting:

Herselt heeft zich aangesloten bij het burgemeesterconvenant en klimaatpact Kempen 2030. De doelstelling is duidelijk: tegen 2030 40% CO₂ reduceren in het gemeentelijk patrimonium. Dan help het niet om met nieuw patrimonium die CO₂-uitstoot te bestendigen of uit te breiden. Dat ligt voor de hand.

Daarom is het van groot belang dat we als gemeente bij de bouw van nieuw patrimonium of de renovatie van bestaand patrimonium klimaat- en milieuimpact als ontwerpprincipes meenemen. Concreet houdt dat het volgende in:

- Bij de keuze van bouwmaterialen opteren we waar mogelijk voor gerecycleerde of bio-based/natuurlijke (hout, hennep, stro, ...) bouwmaterialen. VIBE zegt hierover: "Een milieuverantwoord en gezond bouw materiaal is een bouw materiaal dat bestaat uit (quasi-)onuitputtelijke natuurlijke grondstoffen zonder of met zo weinig mogelijk chemische toevoegstoffen. Milieuverantwoorde en gezonde bouwmaterialen hebben ook altijd een lage milieu-impact en mogen geen schadelijke gevolgen hebben voor de menselijke gezondheid. Ook producten op basis van gerecycleerde (natuurlijke)

materialen en tweedehands bouwmaterialen perken de impact van de bouwsector in. Om hergebruik of hoogwaardige recycling mogelijk te maken, moeten de bouwcomponenten op een omkeerbare manier verbonden zijn. Zodoende vermijden we dat de aarde verder wordt uitgeput door de ontginning van nieuwe grondstoffen. Bio-based bouwmaterialen houden CO₂ vast.”

- Bij het ontwerp wordt er rekening gehouden met de demonteerbaarheid en mogelijkheid tot recycling op het einde van de levensduur van het gebouw, een fundamenteel principe in circulair bouwen.
- De isolatie en de ramen beperken maximaal de warmtevraag. Dit laat toe om op lage temperatuur te verwarmen.
- Het energiesysteem maakt geen gebruik van fossiele brandstoffen of voorziet de mogelijkheid om op een redelijke termijn om te schakelen naar niet-fossiele energie.
- Het gebouw is ontworpen zodat het op termijn mee kan instaan voor de opwekking van groene stroom, eventueel als onderdeel van een lokale energiegemeenschap.
- Het gebouw is zo ontworpen dat het het comfort van de gebruikers vrijwaart tijdens extreme weersomstandigheden zoals hitte.

Waarom is het zo belangrijk om duurzaamheid en klimaatneutraliteit als ontwerpprincipes mee te nemen bij de bouw van nieuw patrimonium?

- Alle systemen die nu in gebruik worden genomen en nog op fossiele brandstoffen draaien, dragen nog een hele tijd bij aan de CO₂-uitstoot. Iedereen begrijpt dat het niet slim is om nog extra uitstoot toe te voegen op een moment dat je alles moet doen om je CO₂-uitstoot als gemeente te doen dalen. Hetzelfde geldt voor de gebruikte bouwmaterialen. Beton is bijvoorbeeld bijzonder energie-intensief. Door te kiezen voor dergelijke materialen zorg je voor nodeloos extra uitstoot.
- Vanuit het goede huisvader- en verzorgingsprincipe is het naar jongere generaties toe niet te verantwoorden dat je nog investeert in nieuwe gebouwen die meer CO₂-uitstoot veroorzaken dan nodig.
- Voor wat betreft de technische installatie is het ook financieel een onverstandige keuze om nog te kiezen voor fossiele systemen, goed wetende dat die binnen afzienbare tijd vervangen zullen moeten worden. Zelfs brandstoffen zoals groene waterstof zullen in de toekomst bij voorkeur ingezet worden voor energie-intensieve industriële processen en niet voor de verwarming van gebouwen met een beperkte warmtevraag. Dus de redenering ‘de fossiele installatie zullen we in de toekomst verder kunnen gebruiken zonder klimaatimpact’ gaat niet op. Kortom: binnen x aantal jaar mag de installatie aangepast worden en betaalt de gemeenschap een tweede keer.

- Aangezien er met kapel Varenwinkel en Jeugdhuis Choke al zeker twee nieuwbouwprojecten op stapel staan, is het belangrijk om niet te wachten met de goedkeuring van deze resolutie tot er een nieuw klimaatplan is.

Groen Herselt vraagt dan ook om maximale klimaatneutraliteit op te nemen als ontwerpprincipe voor nieuw gemeentelijk patrimonium, en dat in elk aspect van een ontwerp: materiaalkeuze, energiesysteem, energiediensten en gebruikscomfort. De technologie is beschikbaar, de kennis is aanwezig.

BESLUIT:

Art. I. : Herselt zet bij de bouw van nieuw gemeentelijk patrimonium in op maximale klimaatneutraliteit en duurzaamheid. Klimaatneutraliteit wordt daarom het uitgangspunt bij het ontwerp, met inbegrip van de materiaalkeuze en het energiesysteem.

Communicatie: website Herselt.be, Herselt Leeft en Facebook